

Sayı: 27597

10 Mayıs 2018

Saat: 10:00

İstatistiklerle Aile, 2017

Ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,4 oldu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre; Türkiye'de 2012 yılında 3,7 olan ortalama hanehalkı büyüklüğünün azalma eğilimi göstererek 2017 yılında 3,4 kişi olduğu görüldü. İllere göre incelendiğinde; 2017 yılında ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il, 6,4 kişi ile Şırnak oldu. Şırnak ilini 5,7 kişi ile Hakkari ve Şanlıurfa, 5,6 kişi ile Batman illeri izledi. Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en düşük olduğu iller ise 2,7 kişi ile Çanakkale, Eskişehir ve Tunceli oldu. Bu illeri, 2,8 kişi ile Balıkesir, Edirne, Burdur, Sinop ve Çankırı illeri izledi.

Tek kişilik hanehalkı oranı arttı

Çekirdek aile; yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan aileler olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım kapsamında, ADNKS sonuçlarına göre; ülkemizde tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranı 2014 yılında %67,4 iken 2017 yılında %66,1 oldu. Tek kişilik hanehalklarının oranının ise 2014 yılında %13,9 iken 2017 yılında %15,4'e yükseldiği görüldü.

En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan aile olarak tanımlanan geniş ailelerden oluşan hanehalklarının oranı 2014 yılında %16,7 iken 2017 yılında %16 oldu. Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranının ise 2014 yılında %2,1 iken 2017 yılında %2,5'e yükseldiği görüldü.

Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2014-2017

Hanehalkı tipleri	Toplam hanehalkı içindeki oranı (%)			
	2014	2015	2016	2017
Tek kişilik hanehalkı	13,9	14,4	14,9	15,4
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı	67,4	66,9	66,4	66,1
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile	14,1	14,3	14,2	14,2
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	45,7	44,8	44,0	43,5
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	7,6	7,8	8,2	8,5
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	1,5	1,6	1,7	1,8
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	6,1	6,2	6,5	6,7
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı	16,7	16,5	16,3	16,0
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı	2,1	2,2	2,4	2,5

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2014-2017

Tek kişilik hanehalkı oranının en yüksek olduğu il Tunceli oldu

Tek kişilik hanehalkı oranının en yüksek olduğu il 2017 yılında %26,1 ile Tunceli oldu. Tunceli ilini %23,7 ile Giresun, %23,2 ile Eskişehir ve Çankırı izledi. Tek kişilik hanehalkı oranının en düşük olduğu il, %8,5 ile Diyarbakır oldu. Diyarbakır ilini %9,1 ile Batman, %9,2 ile Van izledi.

Tek kişilik hanehalkı oranı en yüksek ve en düşük ilk 5 il, 2017

(%)			
En yüksek iller	En düşük iller		
Tunceli	26,1	Diyarbakır	8,5
Giresun	23,7	Batman	9,1
Eskişehir	23,2	Van	9,2
Çankırı	23,2	Şanlıurfa	9,5
Artvin	22,5	Adıyaman	9,6

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2017

Çekirdek aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il Kayseri oldu

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il 2017 yılında %72,8 ile Kayseri oldu. Kayseri ilini %72,3 ile Osmaniye ve %71,3 ile Adıyaman takip etti. Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı oranının en düşük olduğu il, %55,8 ile Şırnak oldu. Şırnak ilini %56,1 ile Tunceli ve %56,6 ile Kastamonu izledi.

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı oranı en yüksek ve en düşük ilk 5 il, 2017

(%)			
En yüksek iller	En düşük iller		
Kayseri	72,8	Şırnak	55,8
Osmaniye	72,3	Tunceli	56,1
Adıyaman	71,3	Kastamonu	56,6
Ankara	70,9	Ardahan	58,1
Karaman	70,4	Bartın	58,3

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2017

Hanehalklarının %8,5'ini tek ebeveyn ve çocukları oluşturdu

Türkiye'de 2017 yılında toplam hanehalklarının %8,5'ini tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu. Daha detaylı incelediğinde toplam hanehalklarının %1,8'ini baba ve çocuklardan oluşan hanehalkları, %6,7'sini ise anne ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu.

Tek ebeveynli hanehalkı en fazla Bingöl ve İzmir'de görüldü

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu iller 2017 yılında %10,3 ile Bingöl ve İzmir oldu. Bu illeri, %10,1 ile Malatya ve Adana, %9,8 ile Hatay ve Elazığ izledi. Bu oranın en düşük olduğu iller ise %6,1 ile Tokat, %6,4 ile Nevşehir, Yozgat ve Burdur, %6,5 ile Bayburt ve Bitlis oldu.

Anne ve çocuklardan oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu iller %8,3 ile Bingöl, %8,2 ile İzmir ve %8 ile Adana, en düşük olduğu iller ise %4,7 ile Ardahan, %4,8 ile Tokat ve %4,9 ile Burdur oldu. Baba ve çocuklardan oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu iller %3,2 ile Gümüşhane, %2,8 ile Malatya ve %2,7 ile Kilis, en düşük olduğu iller ise %1,2 ile Nevşehir, %1,3 ile Kayseri ve %1,4 ile Tokat, Niğde, Konya, Bitlis, Amasya, Adıyaman ve Uşak oldu.

Geniş aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il Şırnak oldu

En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan aile olarak tanımlanan geniş aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il 2017 yılında %28,9 ile Şırnak oldu. Şırnak ilini %26,5 ile Hakkari ve %25,3 ile Batman izledi. Geniş aileden oluşan hanehalkı oranının en düşük olduğu il, %10 ile Eskişehir oldu. Eskişehir ilini %10,1 ile Çanakkale ve %11,2 ile Balıkesir izledi.

Geniş ailelerden oluşan hanehalkı oranı en yüksek ve en düşük ilk 5 il, 2017

(%)			
En yüksek iller	En düşük iller		
Şırnak	28,9	Eskişehir	10,0
Hakkari	26,5	Çanakkale	10,1
Batman	25,3	Balıkesir	11,2
Siirt	23,8	Ankara	11,3
Şanlıurfa	23,7	Burdur	11,6

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2017

Bireyleri en fazla aileleri mutlu etti

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 18 ve üzeri yaştaki bireyler arasında kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini belirtenlerin oranı 2017 yılında %70,6 oldu. Erkeklerin %76,4'ü kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini ifade ederken, bu oranın kadınlar için %64,9 olduğu görüldü.

Sabit hatlı telefon sahipliği azalırken cep telefonu sahipliği arttı

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre; hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranları incelediğinde, hanelerde masaüstü bilgisayar bulunma oranının 2004 yılında %10 iken 2011 yılında %34,3'e yükseldiği, daha sonraki yıllarda ise düşüş eğilimi gösterdiği ve 2017 yılında %20,3 olduğu görüldü.

Hanelerde taşınabilir bilgisayar (dizüstü, tablet, netbook vb.) bulunma oranı, 2004 yılında %0,9 iken daha sonraki yıllarda sürekli bir artış göstererek 2017 yılında %49,8 oldu. Hanelerde cep telefonu/akıllı telefon bulunma oranının 2004 yılında %53,7 iken 2017 yılında %97,8'e yükseldiği, sabit hatlı telefon bulunma oranının ise 2004 yılında %81,6 iken 2017 yılında %20,2'ye düşüğü görüldü.

Hanelerde İnternet erişimi oranları incelediğinde, 2004 yılında %7 olan İnternet erişim oranının 2017 yılında %80,7 olduğu görüldü.

Bireylerin %21,2'sinin yoksulluk sınırının altında olduğu görüldü

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre; eşdeğer hanehalkı kullanılabılır fert medyan gelirinin %60'ı dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırı incelediğinde, yoksulluk sınırının altında yaşayan bireylerin oranının 2016 yılında %21,2 olduğu görüldü. Hanehalkı tipine göre yoksulluk oranı incelediğinde ise tek ebeveynli ve en az bir çocuğu olan hanehalklarının %28,3'ünün hesaplanan görelî yoksulluk sınırının altında yaşadığı gözlandı.

Bağımlı çocuk; 18 yaşından küçük olan veya 18-24 yaşında olup ekonomik açıdan pasif ve ebeveynlerinden en az biri ile yaşayan kişiler olarak tanımlanmaktadır. Bağımlı çocuğu olan hanehalklarının yoksulluk oranı %26,3 iken bağımlı çocuğu olmayan hanehalklarının yoksulluk oranı %6,8 oldu.

En fazla koruyucu ailenin İstanbul'da olduğu görüldü

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının verilerine göre; 2017 yılında Türkiye genelinde mevcut koruyucu aile sayısı 4 bin 654 oldu. Koruyucu aile sayısı illere göre incelendiğinde; en fazla koruyucu ailenin 436 aile ile İstanbul'da olduğu görüldü. İstanbul'u 341 aile ile İzmir, 283 aile ile Ankara, 184 aile ile Kayseri ve 161 aile ile Kocaeli illeri takip etti.

Hanehalkları bütçelerinden en fazla payı konut ve kira harcamasına ayırdı

Hanehalkı bütçe araştırmasının 2016 yılı sonuçlarına göre; Türkiye genelinde hanehalklarının tüketim amaçlı yaptığı harcamalar içinde en yüksek payı %25,2 ile konut ve kira harcamaları alırken, ikinci sırayı %19,5 ile gıda ve alkolsüz içecek harcamaları aldı. Toplam tüketim harcamalarında en düşük payı alan harcama grupları ise %2 ile sağlık ve %2,3 ile eğitim hizmetleri oldu.

Konuta ilişkin en önemli problem izolasyondan dolayı ısınma sorunu oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre; 2016 yılında konutun mülkiyet durumları incelendiğinde; bireylerin %59,7'sinin oturduğu konutta ev sahibi olduğu, %24,4'ünün ise kiracı olduğu görüldü.

Bireylerin %42,2'sinin 2016 yılında konutunda izolasyondan dolayı ısınma sorunu yaşadığı, %38,1'nin sızdırılan çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçevesi vb. nedenlerle sorun yaşadığı ve %24,5'inin trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlar yaşadığı görüldü.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımılanma tarihi Mayıs 2019'dur.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen özel yayın ya da haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamda, 2018 yılında 15-21 Mayıs olarak belirlenen Aile Haftası'na özel olarak bu haber bülteni hazırlanmıştır.

Haber bülteninde, ülkemizdeki aile yapısını ortaya koyan temel istatistiklere yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 15 Mayıs günü, 1994 yılından itibaren Uluslararası Aile Günü olarak kutlanmaktadır. Her yıl ailenin korunması ve güçlendirilmesi amacıyla bu güne özel belli temalara dikkat çekilmektedir. Uluslararası Aile Günü'nün bu yılı teması, "Aileler ve Kapsayıcı Toplum"dur.

